

Pobornici teorije evolucije tvrde da je jedna vrsta čovjekolikih majmuna (Hominida) evoluirala u čovjeka (*Homo sapiens* = umni, razumni čovjek). Je li tomu tako ili nije, jednostavno me ne muči. Siguran sam, kao vjernik, da se ništa nije moglo dogoditi bez Božjeg stvarateljskog plana i zahvata. Kojim se procesom On pri tome služio, ostat će tajna koju ćemo još dugo otkrivati i proučavati. Ostalo je, ipak, nejasno je li taj proces evolucije završen ili se nastavlja ili je krenuo nazad?

Dovoljno se osvrnuti oko sebe ili zaviriti ispod vlastite maske da bi se uvidjelo da je ostalo još puno posla za evoluciju kada je u pitanju čovjek sapiens. Takav bi čovjek jednostavno trebao biti gospodin, što se definira kao uglađen, pristojan i častan. Čovjek čije je ponašanje u odnosu na druge ljudе primjereno, koji iskazuje poštovanje prema drugim ljudima. Koliko god sami sebe uvjerali da smo danas izrasli u takvog čovjeka, uvijek se nadu neki pojedinci ili grupe koji tu razinu vrate nekoliko ljestvica niže, ponekad čak i na sam početak. Ovdje bih svakako ubrojio kazališni uradak „Naše nasilje i vaše nasilje“, koje potpisuje hrvatski kazališni redatelj Oliver Frljić, koji je izведен u Sarajevu u okviru Međunarodnog teatarskog festivala (MESS). Sav taj, blago rečeno, umni nered, kulminira scenom u kojoj Isus silazi s križa i siluje pokrivenu muslimanku. Da bi mogao legalno uvrijediti kršćane, dotični se redatelj, proleterski hrabro, zavukao u šumu kulture, progresivnosti, liberalizma i umjetnosti, a koje on i njemu slični smatraju svojim ekskluzivnim vlasništvom. Na taj način mogu raditi što hoće, vrijedati koga i kako god hoće, jednostavno im je priskrbljena licenca, kao Jamesu Bondu - ovom za ubijanje, a njima za vrijedanje. Bez prava glasa za one koji drugačije razmišljaju, a koje se prema već pripremljenom i desetljećima uhodanom scenariju odmah nazove konzervativcima, nazadnima i zatupljenima. Jer, ako se usude kritizirati njihov rad, koji pojedinim scenama i izričajima ne samo da iz temelja vrijeđa vjerske osjećaje, nego je duboko ispod onog što je čovjeku pristojno, onda, prema njihovom mišljenju, napadaju samu kulturu, slobodu, čovjeka, progresivnost... To jednostavno nije točno. Dapače, oni brane kulturu i umjetnost općenito, jer traže da se u kreiranju kulture i umjetničkih djela uzimaju u obzir svi ljudi i različita mišljenja i uvjerenja, koja su društveno prihvaćena i zakonom zajamčena, a ne samo jedan ili nekoliko glasova sa puno jeke svojih malobrojnih ali glasnih jednoumnih kulturnih naprednjaka.

Da je ovaj u Bosni rođeni Frljić prikazao bilo koga od ljudi u crkvenim strukturama u tom spornom činu umjesto Isusa, bilo bi, pored svega, neukusno i bahato (kao da ljudi u Crkvi tvrde

Autor tajprov

Ponedjeljak, 17. listopad 2016. u 16:02

---

da su savršeni!) ali donekle shvatljivo. Na koncu, svi smo mi ljudi: ograničeni, nesavršeni, grešni, ali darom vjere usmjereni prema Savršenom i Svetom, koji se, kako kaže Pavao, upravo iz ljubavi prema čovjeku, utjelovio i tako postao s nama svemu jednak osim u grijehu (Heb 4,15). Na koncu, Katolička se Crkva u osobi, danas svetog, pape Ivana Pavla II. ispričala na prijelazu u novo tisućljeće za sve svoje grijeha i pogreške. Čini mi se da je bila jedina institucija koja je imala snage to učiniti, što samo za sebe govori o njenoj veličini. A učinila je to, jer je na to poziva njezina glava – Isus Krist. Baš zato je Frljić izabrao Glavu, a ne nekog iz Crkve, kako bi što dublje i teže povrijedio svakog kršćanina u bilo kojem dijelu svijeta. Zbog čega ova blasfemija, vjerojatno samo on zna. Da je htio, mogao je, bez prizme predrasuda, pozorno pročitati Novi Zavjet i saznati tko je zapravo bio taj čovjek, što je govorio i zastupao, isti onaj koji je nama kršćanima i Bog.

Sasvim je jasno da je mogao vrlo lako iščitati da se Isus u takvoj mjeri zauzima za čovjeka, a posebno onog ugnjetavanog, obespravljenog, izgubljenog i bolesnog, pri tom se ne obazirući na spol, boju kože i nacionalnu pripadnost, kako to do danas niti za sve vjeke, uz sav humanizam, progresivnost i liberalizam, još uvijek nismo niti ćemo dostići. Tek nekoliko primjera: Prisopodba o milosrdnom Samarijancu (usp. Lk 10,30-37) kojom Isus briše granice ljudskih klasifikacija i premješta težište na bitno, na nutarnje, na konkretni čin milosrđa i ljubavi, što čovjeka definira čovjekom, a ne neka sporedna, uglavnom bezvrijedna i nametnuta mjerila. Zatim onda kada spašava ženu uhvaćenu u preljubu (Lv 8,1-11). Nju je, prema svim tadašnjim zakonima trebalo ubiti kamenovanjem. Isus se sam suprotstavlja usijanoj gomili sa već pripremljenim kamenicama u rukama i spašava je, tražeći od nje samo da više ne griješi. Isus osuđuje grijeh, a ne grešnika. Sami grešnici sebe osuđuju. Tu su i carinik Zakej (Lk 7,34), prisopodoba o izgubljenom sinu (Lk 15,11-20) i još mnogi primjeri Isusovog čovjekoljublja u kojem ni mi, niti kojekakvi „frljići“, nismo do danas završili niti prva četiri razreda osnovne škole, a kamoli maturirali ili diplomirali. Isto tako, u evanđeljima možemo iščitati da je još prije dvadeset stoljeća svijet bio, a ne samo Europa, zamišljen bez granica, spolne, nacionalne i rasne razlike, a što neki grčevito pripisuju današnjem civilizacijskom dostignuću!

Zato, prikazati Isusa na način na koji ste Vi to učinili, gospodine Frljiću, je ispod svake razine bića koje se smatra čovjekom! Nismo mi Isus i zato Ga nemojte vrijeđati, prikazujući Ga kao da smo Ga mi stvorili! Isus je naš Stvoritelj, Bog, ideal, sveto, temelj, smisao života u kojem nismo svi najbolji đaci, ali se trudimo biti. On, savršena Ljubav, očinski se zauzima za svakog čovjeka koliko god on bio nesavršen. Kao i svi dobri roditelji čije dijete ne dobiva samo petice, nije glazbeno niti glumački nadareno, nije najbolje, najposlušnije, idealno, najzdravije, najljepše... Unatoč svojoj nesavršenosti ono nije ništa manje njihovo, niti ga oni manje cijene i vole. Oni mu ne sude, nego ga svojom ljubavlju uvijek iznova bodre, korigiraju i odgajaju. Da, ljubavlju! Tako se tisućama godina stvarao bolji i kvalitetniji čovjek, a tako će i ostati.

Znamo mi da ne možemo obraniti Boga, kako nam često Vi i Vama slični imputirate, jer On to

Licenca za vrijedanje

Autor tajprov

Ponedjeljak, 17. listopad 2016. u 16:02

---

jednostavno od nas ne očekuje niti mu to treba. On je svemoguć. Nije nam On dao licencu da ubijamo i vrijeđamo, nego da volimo i praštamo. On samo traži od nas da izaberemo stranu i tu svoju opredijeljenost posvjedočimo pred ljudima (Mk 8, 38). Zato ovo ne pišem da Vam sudim i presuđujem, nego da Boga koga Vi vrijeđate i na ovaj način potvrdim svojim, kako god Ga Vi prikazivali! U ovom slučaju nije primjerena ni ljudska šutnja, koja pokazuje slaganje ili manjak interesa. Apeliram, također, da u svom umjetničkom radu napadnete, prozovete i osudite grijeh, pojavu, a ne samo osobe, a pogotovo ne Stvoritelja. Možda tako uspijete izazvati promjene na bolje, možda tada zatrpatе ponore koje među nama namjerno otvarate i produbljujete. Jednostavno, budite čovjek. Samo, kako je to teško!

Fra Janko Ćuro